

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Redništvo in upravištvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 6. februarja 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 16.

Carinskoprometna vprašanja.

Carinskoprometni odsek Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je dne 4. t. m. razpravljal pod predsedstvom g. Stermečka iz Celja o aktualnih carinsko prometnih vprašanjih.

K prvi točki dnevnega reda, ki se je nanašala na trgovinsko pogodbo z Anglijo, je tajnik g. Ivan Mohorič poročal o anketi, ki jo je zbornica izvršila in o predlogih, ki jih je začasno stavila za to pogodbo. Našo trgovino, obrt in industrijo zanima najbolj tarifni del.

Navajal je statistične podatke o naši trgovini z Anglijo. Zbornica bo stavila še naknadne podrobne konkretne predloge. Obrnila se je zato do raznih tvrdk ter tudi potom časopisja pozvala svoje interese, da se izjavijo, ako mislijo, da pride ta pogodba tudi zanje v poštev ter izrazijo svoje želje in predloge. Med debato se je izrazila želja, da se odpravijo fiskalne carine na predmete, ki jih nujno potrebuje naša oplenitilna industrija.

Poročevalec se je nadalje pečal s predlogi zbornice glede trgovinske pogodbe s Francijo, navajajoč podrobne statistične podatke. Zbornica je dala na podlagi zbranega materiala še obširno začasno poročilo, zbira pa še nadaljnje podatke za končno poročilo in predloge.

Pozornost je zbudilo poročilo o zborničnih akcijah za zaščito cementne industrije v Sloveniji. Konkretni primeri kažejo, da je splitska železniška tarifa zrušila konkurenčno ravnotežje naših cementarn z dalmatinskimi celo na lokalnem trgu. Nujno potrebno je, da se to ravnotežje zopet vpostavi, ker bode sicer z žrtvami države ubita naša cementna industrija v krajih izven Dalmacije.

Poročevalec je v nadaljnjem navajal akcije, ki jih je izvršila zbornica za izpremembo določb železniškega obratnega pravilnika glede odgovornosti železnice za rinituzne pošiljke. Odklanjanje jamstva za primanjkljaje, kakor se prakticira po sedanjih predpisih je nevzdržno in upliva škrajno

škodljivo ne samo na notranjo, temveč tudi na eksportno trgovino. Vpostaviti je treba zopet prejšnje stanje.

Zbornica je ukrenila že ponovne korake, da se uredi vprašanje pristojbin za industrijske tire. Sedanje pristojbine obremenjujejo industrijo z ogromnimi izdatki. Ti presegajo svoječasne pristojbine, ki so bile v bistvu sorazmerne s faktičnimi stroški železnice, za dvesto do tisoč odstotkov. Zbornica je našla krepko podporo pri Zvezi industrijev ter bo pokrenila ponovno akcijo, da se to vprašanje ugodno reši še pred potekom trimesečnega odpovednega roka.

Glede sestave jugoslovensko-jadranske tarife za promet preko Trsta in za jugoslovensko-italijanski promet je zbornica izročila naši komisiji dva izerpa memoranduma ter stavila svoje predloge. Zbornica zbira še nadalje potrebni informativni material, na podlagi katerega bo stavila nadaljnje konkretne predloge.

Glede stanja vprašanja podaljšanja dolenjskih železnic na reško progo je podal poročevalec pregled razvoja tega vprašanja od prvega postanka posameznih načrtov, uzakonjene proge na Vrbsko v Bleerovem posojilu in vpliva zadnjih tarifnopolitičnih ukrepov na nadaljnji razvoj tega vprašanja.

Opozarjal je posebno na nevarnost revizije investicijskega programa v dolarskem posojilu, pri kateri bo treba varovati interese zveze Slovenije z morjem, da se to vprašanje reši po načrtu, ki je v tehničnem, gospodarskem, komercialnem in prometnem oziru najugodnejši in najboljši.

Končno je tajnik Mohorič podal poročilo o zborničnih akcijah glede nakladalnih rokov, o anketi glede avtonomne carinske tarife, glede pogodbe z Grčijo, Turčijo in Nemčijo, o intervenciji, da se med Podnartom in Ljubljano uvede en nov mešan vlak, radi prometnih olajšav v Prekmurju, radi zgrabde obmejne postaje v Gornji Radgoni, kolodvor v Pernici, radi tarifiškega računanja v obmejnem prometu in radi dovolitve poštnih olajšav za trgovske cenike, kakor jih uživajo sedaj tiskarska in knjigoveška podjetja.

Člani odseka gg. Stermečki, Lenarčič in Weigl so stavili še konkretne predloge glede pošiljanja poštnih zavrtkov po 10 kg v Nemčijo, pošiljanje vzorcev v inozemstvo, plaht za seno pri železniškem prometu, glede postopanja proti eksporterjem, ki se ne morejo izkazati s potrdilom, da so plačali davek in glede nevzdržnih taks.

v ta namen sestavljena komisija že zbira za noveliranje zakona potrebni material.

Ministru je odgovarjal posl. Vesenjak. V svojem odgovoru je poudarjal, da je Slovenija v davčnem oziru med dvema kamnoma. Na eni strani jo tare bivši avstrijski davčni sistem, ki je polagal važnost na direktne davke in je bil prizanesljivejši z indirektnimi davki, na drugi strani pa na Slovenijo proširjeni srbski zakoni, ki predvidevajo višje indirektno nego direktne davke. Preobremenitev v Sloveniji je s svojimi administrativnimi odredbami povzročila tudi finančna delegacija v Ljubljani, za kar navaja nekatere drastične primere davčne prakse v Sloveniji.

Debate so se udeležili še poslanci dr. Sečurov, dr. Gosar, dr. Pivko, Falež in Klekl. Poslanec Sečurov, ki zastopa Vojvodino, se je bavil z vprašanjem izenačenja davčne zakonodaje, dr. Gosar z našo dohodnino, dr. Pivko pa z našo davčno prakso, glede katere izraža sum, da se vrši na pritisk ministrstva, čigar naredbe uradniki v Sloveniji le preveč točno izpolnjujejo. Poslanca Falež in Klekl sta obsojala vladno davčno politiko, ki je povzročila, da propada gospodarstvo v Sloveniji.

Po sklenjeni debati je predlagala opozicija prehod na dnevni red s sledečimi ugotovitvami:

1. Obremenitev našega gospodarstva je radi stalnega naraščanja državnih izdatkov že davno prekoračila mero znosnosti.

2. Položaj naših davkoplačevalcev je zaradi prevelikih in neenakomernih davkov postal nevzdržen. Naše gospodarstvo se tira v gotovo propast.

3. Gospodarsko stanje davkoplačevalcev se z vzdrževanjem starih davčnih sistemov, uvajanjem novih davkov in pribitkov ter linearnim zviševanjem davkov, pa tudi s preostrim postopanjem davčne uprave tako poslabšala, da so davkoplačevalci že popolnoma izčrpani.

4. Sedanja vlada ni ničesar storila, da bi pospešila izenačenje neposrednih davkov, priznane davčne ugodnosti pa izigrala na ta način, da je donos

Vprašanje davčne preobremenitve v Sloveniji pred Narodno skupščino.

Včeraj dne 4. februarja t. l. se je vršila v Narodni skupščini daljša razprava o davčni preobremenitvi v Sloveniji. Povod za razpravo je dala interpelacija posl. Vesenjaka na ministra za finance glede izenačenja davkov in olajšav pri plačevanju davčnih zaostankov.

Na intervencijo je odgovarjal zastopnik ministra za finance Uzunović, ki je opravičeval davčno prakso v Sloveniji. Po njegovih izjavah so davčne neenakomernosti dedščina zakonodajnega položaja v naši državi, ne pa morebiti posledica poveljnih tendenc posebno obremeniti ravno Slovenijo. Potreba izenačenja davčnih

bremen je vsestransko priznana in sam je te dni obljubil, da bo predlog zakona o izenačenju neposrednih davkov predložil Narodni skupščini še tekom proračunske razprave. Zamudne obresti za zaostale davke so se že znižale od 12 na 8%, glede eksekucijskih stroškov pa omenja, da se s prihodnjim finančnim zakonom znižajo in sicer za opomin na eno paro od vsakega dinarja davčnega zaostanka, za rubež pa na dve pari. Razen tega se uveljavi že z decembarskim dvanajstinskim zakonom priznana ugodnost, da se od dohodnine ne pobira invalidski davek. Kar se tiče revizije zakona o taksah omenja minister, da

niso na dnevnem redu. Izjema bi se morda še dala konstruirati za odstavek, ker pravi zakon — ne sicer za nadzorstveni svet, pač pa za načelstvo, da se sme odstaviti vsak čas, ne pravi pa, da se sme voliti kadar koli. Ina pa cela stvar še drugo plat: ako bi se smele odstaviti in nadomestne volitve vršiti kadar koli, brez napovedi na dnevnem redu, potem bi bila mogoča presenečenja po slučajnih večinah, kar najbrže ne bi bilo v prid rednemu poslovanju. Vprašanje je vredno, da se reši v bodočem zakonu; opozoril bi pri tem na zakon o družbah z omejeno zavezo.

H. Odplatek družbinih organov.

Zakon ne govori naravnost o odplatku družbinih organov za njihovo delo, vendar je vsaj glede načelstva mislil nanj, sicer bi za primer odstavitve ne omenjal odškodninskih zahtevkov iz pogodb. Zakon pa tudi ne zahteva brezplačnega dela niti od članov načelstva niti od članov kontrole. V praksi je vedno odplatno, med našimi statuti nisem našel nobenega, ki bi ne določal družbinim organom, vsaj pa načelstvu, odplatka v eni ali drugi obliki. To je tudi povsem naravno in v redu, po mojem mnenju je celo potrebno, da so vodeči in kontrolni organi delniških družb dobro nagrajeni za svoj trud, če naj in če dobro delajo za

družbo. Z druge strani pa ima delniški regulativ (§ 38) tudi popolnoma prav, ko odreja, da mora statut jasno določiti, ali naj dobivajo člani načelstva ali izmed njih izbranega eksekutivnega odbora, dalje člani direkcijskega ali nadzorstvenega sveta ali pregledniki računov za svoje delo odplatek ali ne, in če ga naj dobivajo, ali v obliki deleža čistega dobička (tantijema) ali v drugi obliki. Sklepanje o tem, ali naj se po statutu ustanovljeni delež čistega dobička doznači, in sklepanje o višini drugega odplatka mora biti pridržano skupščini. Če pa naj člani načelstva ali izvršilnega odbora dobivajo drugačen odplatek nego tantijemo, sme statut določiti, da višino ustanavlja direkcijski ali nadzorstveni svet, ne pa, da bi jo smelo — izvršilnemu odboru — ustanovljati načelstvo.

V naših statutih je glede vseh teh organov redno določeno, da jim gre povračilo stroškov za izdatke, ki so zanje spojeni z delom za družbo. To naravno ni še odplatek, honorar, to bi smeli zahtevati, tudi ako bi v statutu ne bilo posebej določeno, ker bi se ne moglo domnevati, da hočejo ne le delati zastoj, nego tudi sami trpeti izdatke, n. pr. potne stroške. Če pa v statutu ne bi bilo določb o odplatku v prvem smislu, potem člani gori navedenih organov ne bi mogli zahtevati odplatka, niti bi jim ga mogla dovoliti

skupščina brez izpremembe pravil — razen soglasno*, regulativ namreč, kakor rečeno, skupščini prepušča le določbo tantijeme ali določitev višine drugega odplatka, to pa s pogojem, da je v statutu sploh odrejen odplatek. Za ta del, kakor bomo čuli, statuti včasih niso tako jasni, kakor bi trebalo. Seveda pa bi skupščina na temelju statuta mesto letno lahko enkrat za vselej odobrila pogodbo, s katero bi se družba zavezala določenemu članu načelstva, nadzorstvenega sveta, revizorju plačevati določeno letno plačo ali določeno tantijemo ali naturalne dajatve. Nedopustno bi bilo, da bi omenjeni družbeni organi v primerih, kjer ne bi bil določen odplatek za delo in zamudo časa, zaračunavali višje nego primerne gotove izdatke in si tako pripravliali za delo in zamudo časa odplatek, ki ga ne pozna statut.

* To se pravi, da bi se lahko izpodbijal nesoglasen sklep. Nekateri ločijo: kar je gori rečeno, naj velja samo za nadzorstveni svet, ne pa za druge organe, zlasti ne za načelstvo. Meni se ta razloček v očigled določbam regulativa vsaj za one delniške družbe, ki spadata pod regulativ, vidi neosnovan. Bolje bi se dal utemeljevati za druge delniške družbe z ozirom na to, da zakon pri načelstvu govori v odškodninskih zahtevkih iz pogodb, pri kontrolnih organih pa ne; vendar menim, da tudi tu ni razlike: če je pogodba, velja pogodba, če ni pogodbe, velja statut, in če ta ne določa odplatka, ga pač ni.

30

LISTEK.

Pravila naših delniških družb.

Univ. prof. dr. Milan Škerlj.
(Nadaljevanje.)

č) V enem izmed statutov sem opazil določbo, da sme nadzorstveni svet prisostvovati sejam upravnega sveta, vendar brez glasovalne pravice. To se pač pravi, da imajo nadzorniki posvetovalni glas. Vrednost določbe je dvomljiva. Gotovo je, da izkušeni nadzorniki, ki dobro poznajo poslovanje podjetja, lahko tudi s posvetovalnim glasom preprečijo ali pospešijo marsikaj in vsekakor zvedo že v kali za stvari, ki jim treba posvetiti posebno pažnjo. Po drugi strani pa bodo načelstvu, če mu pritrldijo, že naprej dali nekak absolutorij, kajti težko jim bo kritikovati delo, katerega niso že a priori grajali. Odvisno bo torej od osebnosti v načelstvu in nadzorstvenem svetu, ali bo ta določba koristila ali ne.

d) Skupščina ima pravico vsak čas odstaviti kontrolne organe. Za ta primer določa eden izmed statutov, da sme ista skupščina, ki je izrekla odstavitev, izvoliti tudi nov nadzorstveni svet. Stvar izgleda prav praktično, mislim pa da bo ovira čl. 238 trg. zak., po katerem skupščina ne more sklepati o predmetih, ki

ukinjenih davkov prenesla na druge davčne vrste.

Zato naj Narodna skupščina obsodi tako postopanje, ki krši ustavo, in preide na dnevni red.

Vladna večina je ta predlog zavrnila in prešla po sklenjeni debati brez predlagane ugotovitve na dnevni red.

Dr. Démetér Bleiweis-Trsteniški:

Problemi tuberkuloze in nje lečenja.

Leta 1914 je vpeljal nemški zdravnik Ponndorf, ki sluje kot resen strokovnjak, nov način zdravljenja s tuberkulinom. Dotlej smo tuberkulin v diagnostične in zdravilne svrhe brizgali v kožo in pod kožo ter rabili v obliki mazil, ki so se vtirala. Nebroj je bilo raznih preparatov tuberkulina. Ponndorf pa je, smatrajoč kožo za važen organ v boju proti infekcijam, tudi za tuberkulin vpeljal metodiko, ki nam služi pri stavljanju koz. Na koži nadlehti se napravi s cepilno lanceto več ali manj površinskih zarez, ki niti ne smejo krvaviti, in se vanje vtore primerna množina tuberkulina. Spočetka je Ponndorf uporabljal Kochov »Alt-tuberkulin« pozneje pa mu je tvornica »Sächsisches Serumwerk« v Dresdenu po njegovih navodilih napravila dva posebna preparata in sicer Ponndorfovo cepivo A, ki vsebuje samo zamrle bacile tuberkuloze, in Ponndorfovo cepivo B, v katerem so bacili tuberkuloze združeni s stafilo-, strepto- in pneumokoki, torej z bakterijami, ki nastopajo pri posebno opasnih mešovitih tuberkuloznih infekcijah. Vsled svetovne vojne se je Ponndorfovo cepljenje spočetka le počasi širilo, hitro pa je postalo znano in splošno last zdravnikov, ko je Ponndorf leta 1921 izdal svojo publikacijo v drugi izdaji. Mnenja, ali je to cepljenje polnovreden nadomestek dosedanjega zdravljenja s tuberkulinom, so v zdravniških krogih deljena, vendar soglašajo vsi v tem, da se dajo s Ponndorfovimi cepitvami dosegati očitni uspehi. Že Ponndorf sam je opazoval, da njegova metoda ne učinkuje samo uspešno na izrazito tuberkulozna obolenja, ampak tudi na druge bolezni, kakor so n. pr. Basedow, astma, protin, revmatizmi vseh vrst, šen, luskinasti lišaj itd. Uverjen, da gre pri cepitvi za specifični protituberkulin, je zaradi tega te bolezni smatral in označil za predhodne in postranske pojave tuberkulozne infekcije. Drugim pa so dala ravno ta izkustva povod, da so začeli dvomiti, ali v tuberkulinu sploh učinkuje kaka specifična protisilna (antigen tuberkuloze) in ali ne leži njega vpliv morda samo na nesovrstnih beljakovinah (proteinih), kakor smo jih v zadnjih letih v obliki takozvanega izživalnega zdravljenja (Reizkörpertherapie) z injekcijami mleka, kazeina in sličnih tvarin spoznali kot zanesljiv lek pri raznih obolenjih. Učinek teh proteinov ali nesovrstnih beljakovin si po Virchow-a celularni patologiji razlagamo tako, da izzivajo stanice človeškega telesa k odporu in jih jačijo v njih boju proti infekciji. Ker pa prebavni sokki proteine razkrajajo kakor n. pr. želodec mleko, jih moramo podajati parenteralno, to je pored prebavit, v obliki injekcij v kožo, pod kožo, v žile ali po načinu cepitve. Zaradi tega imenujemo to izživalno lečenje tudi parenteralno zdravljenje. Zaradi zanimivosti bodi omejeno, da smatra Claasen, ki ima velike zasluge za lečenje krčnih žil in po njih povzročene golenskih ugnid s cinkovim lepilom, celo te tako razširjene in splošno znane bolezenske pojave za izraz tuberkulozne infekcije, ker mu pri njih zdravljenju poleg cinkovega lepila z uspehom služi tudi Ponndorfova metoda. Krčne žile in golenski ugnidi smatra za posledice oškodovanja žil privodnic po tuberkulozni infekciji. Na drugi strani po naglašuje osnovatelj izživalne terapije Schmidt, da dosega z injekcijami proteinskega preparata hipertermija, ki je napravljen iz mleka, pri tuberkulozi iste reakcije in zdravilne uspehe kakor s tuberkulinom. Zaradi tega so mnogi mnenja, da

v tuberkulinu ni videti kakega specifičnega bakterijskega protileka, ampak da učinkuje v njem kakor v drugih bakterijskih preparatih zgolj bakterijska beljakovina in sicer že v majhnih količinah tako izrazito kakor drug proteini.

V zadnjem času je direktor državnega cepilnega inštituta na Dunaju Paul preizkusil Ponndorfovo cepljenje pri kroničnem sklepem in mišičnem revmatizmu, pri kroničnih nevralgijah in protinu ter poroča o sijajnih uspehih. Zdravil je 600 slučajev. Pri 64,6% je dosegel popolno ozdravljenje, pri 30,6% izdatno izboljšanje, samo na 4% zdravljenje ni učinkovalo in 0,8% je kazalo poslabšanje. Za uspeh cepitve je bilo čisto vseeno, ali je uporabljal Ponndorfovo cepivo A ali B. V vprašanje, ali je tuberkulin specifični bakterijski protilek, se Paul sploh ne spušta, naglašaja pa, da »je kožna aplikacija izživalnih sredstev v zdravilne namene ena največjih pridobitev praktičnega zdravilstva v zadnjem desetletju«. Paulovi uspehi so dunajske zdravniške kroge tako navdušili, da proglašajo za znanstveni pogrešek, ako se pri težkem kroničnem revmatizmu kot prvo in glavno sredstvo ne uporablja Ponndorfovo cepljenje. V očitnem dejstvu, da se je cepljenje s tuberkulinom tu obneslo proti boleznim, ki s tuberkulozo prav gotovo nimajo nobene zveze, pa valovi diskusija o vprašanju, ali je tuberkulin specifični lek ali ne, tem živahneje sem in tja.

Zavrčico iz orehovega listja je uporabljalo ljudsko zdravilstvo nekoč kot krepilo slabičem. Opirajoč se na to izkušnjo in na dejstvo, da je vzrok slabljenju ponajveč tuberkuloza, je sestavil dr. Kuthy, docent univerze in primarij oddelka za pljučne bolezni na novi sv. Ivana bolnici v Budapešti, iz učinkovitih sestavin orehovega listja lek, ki ga je imenoval karyon (od grškega *Karyo*, oreh). Karyon spada k brezbeljakovinskim izživalnim zdravilom in se brizga pod kožo ali v žile. Zanimivo je, da dosegamo s karyonom iste reakcije, kakor nam jih daje tuberkulin, pričenši od Pirquetove kožne reakcije pa do lokalne reakcije na mestu vboda in do reakcije na gnezdišču bolezni. Zdravilni uspehi pa so po dosedanjih poročilih prav ugodni ne samo pri pljučni tuberkulozi, ampak tudi pri kostni jetiki in pri številnih lokalizacijah tuberkuloze na drugih organih.

Dvoboj svetovnih železnih trustov.

Zadnjič smo pisali o trustu v Zahodni Nemčiji. Nemci so uvideli, da je konkurenca med njih železnimi podjetji skrajno nevarna podjetjem samim in da se da doseči rešitev le z zedinjenjem. Pri skupnih posvetovanjih so se pa pokazale velike diference, zlasti glede soudeležbe posameznih družb. Pogajanja so se vršila deloma v Düsseldorfu, deloma v Berlinu. Kriza je pa nasprotujoča si podjetja slednjič združila in so se spojila v »Verenigte Stahlwerke A. G.«

Ko je bilo to urejeno, je pa prišlo na vrsto vprašanje kapitala. Tu se je mnogo slišalo ime ameriškega bančnega podjetja Dillon Read and Co., ki so ga vabili v sodelovanje, ki mu pa v notranji upravi in v notranjem finančnem poslovanju niso hoteli in nočejo dati nobenih prevelikih predpavic. V poštevi prihajajoči kapital je tako velik, kakor doslej ni bil še nikdar; znaša 300 milijonov mark, od kojih bo dala Nemčija polovico. Izvršitev tega ogromnega podjetja, ta ustanovitev svetovnega železnega trusta, bi pomenila revolucijo na vsej črti svetovnega železnega trga, in posledice bi se ne poznale samo v Evropi, temveč tudi v Ameriki. Družba Dillon Read ima namreč izredno močnega nasprotnika, ki se ga vse boji, »železnega kralja« Schwaba. V Ameriki bo med obema matadorjema nastal na kovinskem trgu strahovit boj, ki bo povzročil tudi v Evropi novo fronto: proti Nemčiji bodo nastopile Francija,

Anglija, Belgija in Luksemburška in ne bodo mirno gledale novega procveta nemške montanske industrije. Tako bo ves svet razdeljen v dva tabora z dvema gesli: na eni strani Dillon Read in Nemčija, na drugi strani Schwab in imenovane države.

Kupujmo in podpirajmo
izvrstno
KOLINSKO CIKORIJO
domači izdelek.

Trgovina.

Kdo pospešuje draginjo? Ob priliki razprave o predlogu za pobijanje draginje v Trgovski zbornici v Beogradu je poročevalec zbornični član g. Zika Ilić ob splošnem pritjevanju ugotovil, da je vprašanje cen življenjskih potrebščin bistveno že rešeno. Pocenilo se je žito, moka, živina, meso. Ako hoče država znižati cene še drugim predmetom, naj prične štediti v lastnem gospodarstvu in zmanjševati davke. Draginja je državna. Pričenja pri monopolu soli, tobaka in vžgalic in se končuje pri visokih carinah. Pri nas so prilike tako težke, da seljak ne more soliti niti svoje hrane, kaj še le živinsko hrano! Razpravo o omenjenem zakonskem predlogu je zaključil zbornični predsednik g. Radojlović s pristavkom, da je glede protidraginjske akcije že zaprosil za avdijenco pri ministrskem predsedniku, da mu razjasni stvarni položaj.

Protest pariških trgovcev. Pariški trgovci, ki imajo svoje bogate prodajalne v Rue Saint Honore so včeraj za eno uro zaprli svoje prodajalne v znak protesta proti previsokim davkom in proti nameri vlade, da se trgovcem nalože še novi izredni davki. V posebni spomenici trgovci navajajo, da plačujejo 48 odstotkov vsega davka v Franciji.

Avstriji hočejo bojkotirati italijansko blago. Avstrijska vsenemška zveza poziva avstrijsko javnost na bojkot italijanskega blaga, ki naj bo odgovor na brutalno zatiranje nemštva v južnih Tirolah od strani Italijanov. Za organizacijo bojkota se je pred kratkim med drugim tudi v Gradcu sestavil odbor zastopnikov raznih društev, organizacij in zvez. Avstrijsko časopisje se v glavnem strinja z akcijo, povdarja pa nujno potrebo, da se pritegne v akcijo tudi trgovstvo, ako se hoče, da bo imelo kaj učinka. — Ta akcija spominja na bojkot Nemcev, katerega so proglasili in ga tudi izvajajo napram italijanskemu blagu. Ko je Mussolini zaznal za bojkot je takoj odredil represalije. Nemci se izgovarjajo, da se ne identificirajo z bojkotnim gibanjem, katerega vodijo napram Italiji bavarski nacionalisti.

Industrija.

Gradba trgovskih ladij v letu 1925. Lloyds' Register objavlja statistiko trgovskih ladij, ki so jih dali v promet leta 1925. Skupno jih je bilo 855, imele so pa 2.193.404 ton tonaže. Razdelijo se pa v glavnem tako-le:

Velika Britanija in Irska	1.084.633 ton,
Nemčija	406.374 ton,
Italija	142.046 ton,
Zed. drž. Sev. Amerike	128.777 ton,
Holandija	78.823 ton,
Francija	75.569 ton,
Danska	73.268 ton,
Japonska	55.784 ton,
Velika Britanija in Irska sta zgradili	178.464 ton na račun tujih lastnikov.

Denarstvo.

Červonec na Dunaju. V zadnjih dneh smo večkrat brali, da červonec na Dunaju vsled odklonjenega stališča sovjetske vlade ne bo notiral. Te vesti sedaj zanikajo in pravijo, da pobuda za notacijo na Dunaju ni prišla od avstrijske, temveč od sovjetske vlade in da ima ravno sovjetska vlada, oziroma njeno trgovsko zastopstvo v prvi vrsti interes na tem, da červonec na Dunaju notira. »Neue Freie Presse« pripominja: »Če červonec kljub temu na Dunaju zaenkrat ne bo notiral, tiči vzrok v tem, da gotovi tehniški predpogoji še niso izpolnjeni. Ruski devizni predpis ovirajo plačilni promet z inozemstvom, in namerava ruska vlada sedaj te predpise spremeniti. Preden pa se to ne izvrši,

se tudi ne more uresničiti ona prostost plačilnega prometa, ki je z začetkom notacije červonca potrebna. Torej najprvo revizija deviznih predpisov na Ruskem, nato pa notacija červonca na Dunaju.« Za tiste, ki so že pozabili, povemo, da je en ruski rubelj ca. 29,2 dinarjev, en červonec je 10 rubljev je ca. 292 dinarjev.

Washingtonska pogajanja na mrtvi točki. Beograjska agencija »Avala« je objavila posebno vest iz Washingtona, kjer navaja, da se v finančnem ministrstvu v Washingtonu vršijo vsak dan konference med Windsonom in Stojadinovićem, ki iščeta način rešitve vprašanja jugoslovenskih dolgov Zedinjenim državam, kateri naj bi zadovoljili obe strani. Ameriška komisija za vojne dolgeve je sklenila, da počaka na izid teh razgovorov, ker je mnenja, da je že zadostno obveščena o finančnem položaju Jugoslavije. Poleg obširnega memoranduma je jugoslovenska delegacija predložila večje število raznih prilog v svrhu informacije o gospodarskih in političnih razmerah Jugoslavije.

Promet.

Sklicanje tarifnega odbora. Uredba o organizaciji ministrstva saobračaja in saobračajne službe z dne 21. maja 1921 predvideva sklicanje tarifnega odbora: »ki bo dajal ministru saobračaja svoje mnenje o vseh važnejših tarifnih vprašanjih, razen onih, glede katerih je minister saobračaja mnenja, da se jih mora obravnavati v ministrskem svetu.« Dolga leta so že minula izza tega, ko je stopila ta uredba, ki ima zakonsko moč, v veljavo, menjala se je že desetorica prometnih ministrov, izvršile so se važne spremembe, ki bi vsekakor zahtevale, da se zasliši mnenje tarifnega odbora. Pred kratkim se je ponovno imenovalo nove člane tarifnega odbora, obljubilo se je, da se tarifni odbor skliče januarja, nato začetkom februarja. Te dni smo zopet iz verodostojnega vira slišali, da se je sklicanje tarifnega odbora definitivno odložilo do kraja marca. Navaja se kot vzrok za to tehnične težave. Priznamo, da je tarifni oddelek ministrstva saobračaja preobložen z delom, naše polno priznanje gre tudi poštvalnemu delu šefa oddelka g. Cugmusa, ki se z največjim razumevanjem gospodarskih interesov in s svojim najboljšim strokovnim znanjem trudi, da bi težave, ki se delajo v tarifnem oziru našemu prometu, odstranil, toda cincanje g. ministra saobračaja, ki ali ne uvideva važnosti in potrebe tarifnega odbora ali pa ki tega noče uvideti more v vseh gospodarskih krogih izzvati utemeljene pritožbe. Toda človek bi že potrpel, ako bi bil prepričan, da bo tarifni odbor sklican konec marca in ni to samo eden mnogih odložitnih terminov, ki bodo tekom leta še sledili!

Nova tarifa za prevoz premoga. — V nekaj dneh stopi v veljavo nova tarifa za prevoz domačega premoga v Vojvodino. Prevoznina se bo z novo tarifo znižala v toliko, da bo onemogočila konkurenco inozemskega, predvsem orškega premoga, ki je v zadnjem času v Vojvodini skoro povsem izpodrinila domači premog.

Svetovno potniško brodogeje. Število vseh potniških parnikov sveta znaša 2200 z vsebino 12.275.000 brutoregister-ton. To je petina tonaže vsega svetovnega brodogeja. Največ omenjenih ton ima Velika Britanija in sicer v 774 ladjah 5 milijonov 381.350; to je pa celih 44% od skupne svote. Na drugem mestu so Zedinjene države Severne Amerike z 297 potniškimi ladjami in 1.570.380 tonami, t. j. 13 odstotkov svetovne tonaže. Tretja je Francija, 204 ladje in 1.274.724 ton; četrta Japonska, 184 in 773.511; peta Italija, 123 in 675.335. Za njo pride Nemčija s 76 ladjami in 663.984 tonami, nato Holandska s 105 ladjami in 663.803 tonami; Španija s 53 in 198.447, Brazilija z 51 in 152.030; Danska s 37 in 129.483 itd. V vsem je udeleženi na svetovni potniški tonaži 33 držav. Kar se tiče velikosti, je predvojnja nemška ladja »Vaterland«, sedaj »Leviathan«, s svojimi 59.956 brutoregister-tonami še zmeraj na prvem mestu; nato pride »Majestic«, prejšnji »Bismarck«, s 56.551 tonami. Tretji je največji francoski parnik, 34 tisoč 569 ton, nato največja sedanja nemška potniška ladja »Kolumbus« z 32.354 tonami (Severonem. Lloyd), dalje največji holandski parnik z 28.150 tonami itd.

2097 ladij ima manj kot 25.000 ton. Pisali smo že, da smatrajo danes za parnike najboljše rentabilite one s circa 30.000 tonami in da zato ne gradijo več orjakov predvojnih izmer.

Carina.

Nova ruska carinska tarifa. Svet ljudskih komisarjev je odobril novi načrt o carinskih tarifih. S sprejetjem novih določb odpade vse, kar je bilo v tem oziru doslej veljavno. Nova tarifa gre na roko razvoju domače industrije in določa v ta namen precej nizko uvoznino za predmete tovarniške opreme in za industrijske surovine. Nasprotno se pa industrijski končni fabrikati zelo visoko zacarinijo. Carina na gizdno blago je naravnost prohibitivna, tako blago izključujoča. Izvoz poljedelskih pridelkov je po novi tarifi bistveno cenejši; to se je zgodilo zlasti v prilog Nemčiji, da se doseže od nje glede na eksport ruske živine popustljivost, za kar pa Nemčijo ne kaže dosti razumevanja.

Iz naših organizacij.

Delovanje gremija v Ribnici.

Gremij trgovcev v Ribnici je priredil dne 10. januarja t. l. popoldne v Sodražici, dne 17. januarja t. l. popoldne v Dobropolju in dne 24. januarja t. l. popoldne v Velikih Laščah in Ribnici sestanke radi napovedi osebne dohodnine in drugih važnih stvari.

Teh sestankov se je povsod v zelo obilnem številu udeležilo članstvo gremija ter je zbranim gremijalnim načelnim gosp. Josip Divjak obrazložil postopanje v dohodninskih komisijah. Priporočal je, naj vsak član vloži dohodninsko napoved pravilno in danim razmeram odgovarjajočo.

Na sestanku v Sodražici je predlagal gospod Fran Fajdiga, posestnik in tovarnar, da bi se naj podaljšal telefon iz Sodražice preko Loškega potoka v Novovas. Ker nameravajo napeljati telefon tudi iz Novevasi-Rakeka, bi bila potem naša ribniška dolina naravnost z Rakekom zvezana.

Iz Sodražice ne more poštni voz ob seziji vzeti vseh paketov z leseno robo, osobito kadar ima več potnikov. Želi se, da bi ob takih slučajih prevoznik pošte poskrbel še drugi voz, kateri bi zaostale pakete pravočasno odpeljal naprej v Ribnico.

Telefonski govor ali vsaj tako obvestilo o dospellem blagu posebno o vagonih pošiljkah je z postajo Ortnek nemogoč, ker železniška postaja vsak govor, ki ni v železniški liniji odklanja. Bilo bi nujno potrebno, da bi se tako obvestilo lahko takoj oddalo in bi se s tem nakladanje in razkladanje došlega blaga moglo hitreje in preje izvršiti.

Na sestanku v Dobropolju se je zahtevalo, da se naj zopet vpelje vozna pošta iz postaje Dobropolje v kraj Videm-Dobropolje, ker nosač pošte ne more vseh poštinih pošilk vzeti s seboj, radi česar dospejo le-te na naslovnik z veliko zamudo in le polagoma.

Za donos brzojavk se računa preveč. Tako n. pr. za kratko razdaljo Videm-Dobropolje na postajo Dobropolje 1 in pol km Din 10, lansko leto pa celo 30 dinarjev.

Na sestanku v Velikih Laščah so se pritoževali navzoči zaradi dostave avizov. Tozadevni dopis se je odstopil Zvezi gremijev v nadaljnjo obravnavo.

Na sestanku v Ribnici so trgovci iz Dolenjevasi zahtevali vpostavitve redne dnevne vozne pošte iz Ribnice v Dolenjo vas, kakor je bilo pred vojno. Zdaj vozi le vsaki četrti, druge dni pa se nosi pošta iz Ribnice v Dolenjovas, pri čemer zaostajajo paketi. Telefonska žica iz Ribnice v Grosuplje je še stara železna, napeljana po vojaštvu. Ta se naj zamenja z bakreno, ker se govori radi tega zelo slabo slišijo in so radi tega stalne pritožbe.

Iz Ribniške doline gre dnevno zelo velik eksport različne lesene robe v vse kraje. Poština, ki skoraj vrednost blaga presega, je za eksport velika ovira.

Pri eksportu zobotrebcev v inozemstvo se zahteva ambalaža iz jute. Osobito pri manjvrednem blagu je to v zvezi z ostalo pristojbino predrago. Naj bi se dovolilo zopet sprejemanje paketov, zamotanih samo v močan papir, ker so zobotrebi ilak zamotani v karton.

Trgovski gremij v Ribnici priredi v nedeljo, dne 7. t. m. ob 15. po prihodu popoldanskega vlaka iz Ljubljane v gremijalni pisarni sestanek s sledečim dnevnim redom: 1. Pogoji za carine prosti uvoz strojev in naprav; 2. faksna prostost trgovskih opominov in blagajniških blokov; 3. besedilo nove krošnjarske naredbe; 4. razno. Ker bo sestanek važen, zato se ga blagovolite gotovo udeležiti.

RAZNO.

Premestitev češkoslov. generalnega konzula dr. Otokarja Beneša. Kakor smo čuli zapusti češkoslov. generalni konzul dr. O. Beneš še tekom tega meseca Ljubljano, da se poda na novo službeno mesto v ministrstvo inostranskih del v Prago. Z generalnim konzulom dr. Benešom zgubi ne samo Ljubljana, ampak cela Slovenija prijatelja, katerega bo težko nadomestiti. Zlasti bodo trgovski krogi prav občutno pogrešali generalnega konzula dr. Beneša, ki se je s tolikim požrtvovanjem in toliko ljubeznijo trudil za ojačanje starih in za vzpostavitev novih gospodarskih stikov med bratskim češkim narodom in nami. Z nesebičnim in požrtvovalnim delom si je znal dr. Beneš pridobiti prav kmalu simpatije, zaupanje in zaslombo najširših krogov. Povsod je bil dr. Beneš priljubljen, povsod visoko spoštovan in cenjen. Odličnemu gospodarskemu delavcu in iskrenemu prijatelju slovenskega naroda želimo na novem mestu največjih uspehov.

Konzularna akademija na Dunaju. — Konzularna (prej Orientalska) akademija ima namen, da nudi slušateljem potrebno izobrazbo za službovanje v inozemstvu (diplomatična ali konzularna služba), kakor tudi pri trgovskih zbornicah, strokovnih zvezah itd. Vpis v akademijo je dovoljen dijakom vseh narodnosti. Konzularna akademija spada pod kompetenco ministrstva za zunanje zadeve. Akademija kot taka je internat in se v akademijo sprejemajo eksternisti, samo za primer, da je maksimalno število internih slušateljev doseženo. Učna doba traja dve leti. Pogoji za sprejem so: 1. Absolvirana srednja šola z maturro. (Zeleti bi bilo tudi absolviranje par semestrov kake tu- ali inozemske juridične fakultete.) 2. Znanje nemškega in francoskega jezika. Študijsko leto se začne začetkom oktobra. Prošnje je vložiti pri Direkciji konzularne akademije z rojstnim spričevalom, domovinskim listom in šolskimi spričevali. Penzijska cena znaša sedaj 2.800 šilingov letno. Iznos je plačati v dveh obrokih (v začetku študijskega leta in 1. marca) vnaprej. Za to ceno nudi zavod poleg poduka stanovanje, hrano kurivo, razsvetljavo in postrežbo. Na razpolago je tudi telovadnica, vrt z tenis igrišči, kakor tudi kopališče. Vpisnina znaša za vse slušatelje 200 šilingov. Med učne predmete spada: 1. Gospodarsko-komercialne vede. 2. Historično-politične in juridične vede. 3. Jeziki: francosko, angleško, nemško (samo za slušatelje nemške narodnosti), nadalje — pri zadosti prijavi — en slovanski jezik. Iz letošnjega šolskega sporočila je razvidno, da sta bila v prvem letniku med 27 dijakov dva Jugoslavana, v drugem letniku pa so bili trije, od devenajstih. Sicer pripadajo dijaki najrazličnejšim narodnostim.

Reorganizacija centralne uprave. V naši javnosti se kaže živo zanimanje za reorganizacijo centr. uprave. V ospredje ne stopa samo vprašanje redukcije ministrstev, ampak tudi vprašanje razbremenitve centralnih oblastev na ta način, da se čim več agend, o katerih sedaj odločujejo ministrstva, prenese v delokrog pokrajinskih oblastev. Na ta način se upa razbremeniti ministrstva raznih poslov, ki bi se s istotako mogli opravičiti v spodnjih instancah in s tem pospešiti reševanje. Predlog zakona je sicer že gotov, a ga ministriški svet še ni odobril.

Pričakuje se, da ga bo vlada predložila Narodni skupščini takoj po sprejemu državnega proračuna.

Izmenjava ratifikacij med Jugoslavijo in Turčijo. V sredo ob 11. uri popoldne je prišel v kabinet zunanjega ministra dr. Ninčiča posebni turški delegat Kemal beg, nakar sta bili izmenjani ratifikaciji pogodbe o miru in prijateljstvu med Jugoslavijo in Turčijo. Navzočen je bil turški poslanik Hikmet beg.

Almanah kraljevine SHS. Tekom leta izide III. zvezek almanaha kraljevine SHS za leto 1926/27. Cena almanahu je 200 dinarjev. Naslov glavnega uredništva: Zagreb, Marovska 30.

Po svetu. V novembru je eksportirala Amerika 171.000 ton železa in jekla, v decembru 143.000 ton, import je pa znašal 80.000 in 98.000 ton. Za vse leto 1925 navajajo eksport železa in jekla z 1 milj. 762.570 tonami, leta 1924 pa z 1.804.370 tonami. Import pa 943.240 in 556.730 ton. Torej na vsak način večje udejstvovanje Evrope. — Italijanske banke so izplačale za poslovno leto 1925, končujoče se z 31. decembrom, te-le dividende: Banca d'Italia 75 lir (leto prej 60), Banca Commerciale Italiana 65 (60), Credito Italiano 50 (45), Banca Nazionale di Credito 25 (25).

Ljubljanska borza.

dne 5. februarja 1926.

Blago: Bukovi hlodi, I., II., od 30 cm napr., od 250 m, fco nakl. post. den. 200; bukovi plohi, od 2 m naprej, od 40 do 130 mm, I., II., fco meja den. 500; drva suha, bukova, fco nakl. post. den. 21; drva suha, hrastova, fco nakl. post. den. 18; frizi od 4—10 cm, 25 do 60 cm, suhi, fco meja bl. 1250; hmelovke od 6 m napr., 6 cm na daljnem koncu, fco nakl. post., za kom. bl. 550; pšenica bačka, 76 kg, 2 odst., fco bačka postaja, 1 vag., den. 295, bl. 295, zaklj. 295; pšenica ban., 76/77 kg, fco nakl. post. bl. 298; pšenica dom., fco vag. prekm. post. bl. 315; pšenica sremska, fco vag. nakl. post. bl. 290; koruza, času prim. suha, fco naklad. post., za III.—VII. bl. 150; koruza, času prim. suha, par. slov. post., kval. gar. bl. 150; inzulanka, več kot času prim. suha, fco vag. prekm. post. bl. 167.50; koruza drobna, fco vag. medjim. post. bl. 167.50; koruza drobna, fco vag. banatska postaja, za III. bl. 140; koruza umetno suš., fco vag. sremska post. bl. 142; koruza umetno suš., fco Postojna tranz., 1 vag., den. 187.50, bl. 187.50, zaklj. 187.50; koruza umetno suš., fco sremska post., 1 vag., den. 145, bl. 145, zaklj. 145; ječmen, 62 kg, fco vag. bačka postaja bl. 155; ječmen spomlad.pivovarn., 66/67 kg, par. Ljubljana bl. 200; oves srbski, fco Ljubljana bl. 215; ajda domača, fco vag. prekm. post. bl. 260; rž domača, fco vag. prekm. post. bl. 210; proso rumeno, fco vag. prekm. post. bl. 210; proso rumeno medjim., fco Ljubljana bl. 220; otrobi drobni, pšenični, fco vag. naklad. post. Vinkovci bl. 115; otrobi drobni, pšen., par. Ljubljana bl. 140; ječice, zlatorumene, fco vag. dol. post. den. 250; slivovka bos., gar. 25 odst., 100-črtna, nestrošar., fco vag. post. Brčko bl. 3200; slivovka srbska, gar. 50 odst., fco vag. Postojna tranz. (sod posebej) bl. 1600; la Portlandcement »Salona-Tour«, fco vag. Solin: v jutavrečah po 50 kg bl. 40, v papirni vrečah po 50 kg bl. 45, v sodih po 150, 180, 200 kg bl. 52.50.

Vrednote: Invest. pos. iz 1. 1921 den. 77, bl. 79; loter. drž. renta za vojno škodo den. 275, bl. 282; zast. listi Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; kom. zad. Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska pos. den. 200, bl. 205; Ljublj. kred. banka den. 200; Merkantilna den. 100, bl. 102, zaklj. 102; Prva hrv. šted. den. 955, bl. 965; Slavenska den. 50; Kred. zavod den. 175, bl. 185; Strojne tovarne bl. 125; Združene papirnice den. 110; Stavbna družba den. 90, bl. 100; Šešir den. 115, bl. 120, zaklj. 115.

TRŽNA POROČILA.

Celjski trg (1. t. m.). Govedina: v mesnicah: I. 16 do 18, II. 12 do 14, na trgu: I. 16 do 18, II. 10 do 14; teletina: I. 19, II. 17; svinjina: I. 25, II. 20 do 22; slanina: I. 24 do 25, II. 22.50; mast 27; šunka 30, prekajeno meso 23 do 27.50; perutnina: piščanci 15 do 25, kokoši 35, race 35, gosi 80, purani 10 do 140; mleko 2.50 do 3.25, smetana 16, sirovo maslo 50, čajno 60, jajce 1.25; sadje: jabolka 5 do 5, orehi 10, luščeni 36; moka 00 5.60, 2 5, 4 4.10, turščina moka 2.40, turščeni zbrob 3.10; žito: pšenica 320 do 330, rž 240, ječmen 200 do 230, oves 230, turščica 175 do 200, fižol 350; špicerijsko blago: kava Portoriko 72, Santos 60, Rio 52; sladkor v kristalih 14, v kockah 16; riž 9 do 12, namizno olje 24, bučno 26, testenine 10 do 12 Din.

Dunajska borza za kmetijske produkte (3. t. m.). Iz Amerike so prispela nespremenjena poročila. Na dunajskem tržišču ni bilo večjega oživiljenja prometa, vendar je konzum voljniji za nakupovanje.

Uradno notirajo za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine v šilingih na debelo: Pšenica domača 41 do 41.50, madžarska petiska 79-80 kg 45 do 47.50; rž: marchfeldska 27.50 do 28; ječmen, domači 32 do 37, slovaški 37 do 39, turščica: 21 do 22; oves: domači 28 do 29.50; pšenična moka 0, domača 76 do 78, madžarska, zacarinjena 74 do 78, jugoslovenska, zacarinjena 72 do 75.

Cene na svetovnih tržiščih dne 2. t. m. Žito: Chicago: pšenica za maj 176, za julij 154, za september 145.12; koruza za maj 83.87, za julij 86.50, za september 87.87; oves: za maj 43.87, za julij 44.87, za september 44.25; rž: za maj 108.75, za julij 109.75, za september 105.50. — Sladkor: Newyork: za mare 2.47, za maj 2.59, za julij 2.70, za september 2.80. — Pariz: za februar 246.50, za mare 248, za april 250, za mare-maj 250, za april-junij 252.50. — Kava. — Newyork: Santos st. 4: 24.125, rio št. 7: 19, mare 18.22, maj 17.97, julij 17.52, september 17.18, december 16.59.

KOVINSKI TRG V ZAČETKU FEBRUARJA.

Ameriška produkcija surovega železa je znašala lani 36,750.000 ton, predlanskim pa 31,406.000 ton. Vendar pa ni dosegla produkcije let 1920 in 1923, čeprav je za letom 1920 le prav malo zaostala. Nasprotno je pa lanska produkcija surovega jekla največja po vojni, znašala je 44,000.000 ton.

Položaj na evropskih trgih je, v zadnjem času nekam bolj priazen. Denarja na mednarodnih denarnih trgih je zmeraj več; zlasti se razvija angleški denarni trg na zdravni podlagi, in celo na Nemškem se kažejo znaki boljšanja. Potreba po železu je velika in je pričakovati v tekočem letu na svetovnem trgu pomnoženega povpraševanja. Nadaljni razvoj položaja je odvisen od nakupne moči posameznih držav. Najnižja točka na kovinskem trgu prekoračena, kažejo se trenutno znaki stabilizacije in močna tendenca za utrditev cen.

Najbolj se kaže zboljšanje v angleški železni in kovinski industriji. Domači konsumenti so začeli tržnemu položaju zaupati, obenem se pa angleško blago tudi na inozemskih trgih močneje javlja. Ozdravljenje se vrši le polagoma, a vsi znaki kažejo, da bo trajno, in da konjunktura ni samo začasna. Tovarne so dobile v zadnjem času večja naročila, zaposlenost je v posameznih slučajih zelo povoljna. Surovega železa občutno primanjkuje, cene so zelo trdne. Okoli 1. februarja je notiral Cleveland št. 3 70 šilingov, št. 1 72, št. 3 pa 69 šilingov. Zlasti živahno je bilo povpraševanje po hematitu, in sicer ne samo iz domačih angleških krogov, temveč tudi z evropskega kontinenta. Tudi jekleni trg se je poživil. Premogovni trg je nespremenjen in ni pričakovati višjih cen. — Položaj francoskega kovinskega trga kaže zelo jasno znake negotovega položaja. Domači konsum še kar nadalje kupuje z nervoznostjo, pričakujejo nadaljnega dvigovanja cen. Politični položaj doma je še zmeraj nejasen in povzroča velike skrbi. Hematit je že za februar prodan, jeklarne imajo naročil za več mesecev. Cene so zelo neenake, najboljši znak negotovosti. — Na belgijskem trgu so cene sicer trdne, samo povpraševanja je veliko premalo. Cene: tračnice 575 belgijskih frankov, železo v palicah 595, surova pločevina 625 do 630, srednja 675 do 680, fina 900 do 950. — Luksemburški trg je z naročili dobro preskrbljen. — Nemška produkcija železa in jekla je dosegla predvojno višino in si je Nemčija na novo pridobila svojo predvojno pozicijo kot prva producentinja železa in jekla. Sledeče podatke nam nemški viri navajajo: L. 1913 je producirala Nemčija v njenem današnjem obsegu 10.9 milijonov ton surovega železa in 11.5 milj. ton jekla, lani pa 10.2 in 12.2; železa sicer za 700.000 ton manj, zato pa jekla za isto količino več. Domače povpraševanje na nemškem kovinskem trgu se je nekoliko povečalo, kar spričo dosedanjih žalostnih razmer z velikim veseljem pozdravljajo. Glede nadaljnje razvoja so strokovni listi optimistični. V eksportni trgovini je pa preobrat na trgu kar očividna, naročila iz inozemstva so številna; pravijo, da tudi zato, ker so francoske in belgijske tvrdke za več mesecev naprej z delom preskrblje-

ne in ne morejo sprejemati novih naročil. Eksportne cene so pred kratkim takole določile: surova pločevina 118 zl. mark, srednja 120, fina 145 do 155, železo v palicah 106. — Češkoslovaški kovinski trg je tudi nadalje miren. Živahnější denarni trg se v svojih posledicah še ni javil, upajo pa, da se bo z reorganizacijo bank in vsega kreditstva doseglo temeljito izboljšanje. O eksportu nič posebno novega.

Sladkor. Glede kolonialne produkcije v zadnjem času ni bilo nobenih novih statističnih podatkov. Kampanja na Kubi gre svojo normalno pot naprej. Število delujočih central je približno isto, kakor je bilo lani ob tem času, produkcija letos je pa za lansko zaostala. V evropski produkciji je Licht nemški pridelek črtal za 20.000 ton in pravi, da bo najbrž treba reducirati tudi Češkoslovaško, Ogrsko in Belgijo. Nemški decembrski konzum je bil za 80.000 meterskih stotov manjši kakor leto prej, skupne zaloge so bile na koncu decembra za 200.000 ton večje kot lani. Če se v bodoče nemški konzum ne bo dvignil, je pričakovati na svetovnem trgu hude nemške konkurence. Angleške zaloge na koncu leta so bile za 2 in pol krat večje kakor koncem leta

1924. Zanimiva je skupna statistika Anglije za leto 1925. V importni statistiki surovega sladkorja je evropski surovi sladkor domalega čisto izginil in ga je nadomestil zvišani import iz Kube in Britanske Zahodne Indije. Rafinadnega sladkorja so kupili lani Angleži v Ameriki 10%, letos 23%, v Kanadi 4½% in 14%, v Holandski 28 in 31%, nasprotno pa v Češkoslovaški lani 36%, letos 25%, v Poljski 5 in 2%, v Belgiji 8 in 2%.

Poljska je napravila do konca decembra 1925 okoli 472.000 ton sladkorja, leto prej 391.000. Tako konsum kakor eksport sta se leta 1925 nekoliko dvignila. Po ruskih poročilih se je ruski pridelek lani dvignil. Do jan. 1926 je bilo napravljenih ca. 480.000 ton belega sladkorja. Od 128 tovarnih jih je 1. jan. delalo še 72 in so imele predelati še najmanj 90.000 ton; tako bi prišla ruska produkcija belega sladkorja na najmanj 930.000 ton in bi se približala Lichtovi cenitvi surovega sladkorja v višini enega milijona ton.

Na eksportnih trgih je povpraševala v zadnjem času zlasti Indija, seveda le po kristalnem sladkorju slabše kvalitete. Sicer je bilo pa povpraševanje precej rezervirano.

Drugi viri nam govorijo o svetovni sladkorni krizi, povzročeni po konkurenčnem boju med trstovim in pesnim sladkorjem in po preoblici sladkorja tukaj in tam. Vrh tega so se po vojski skoraj vse države zaprle proti inozemskemu sladkorju z visokimi carinami, ki so daleko višje kot pred vojsko; Anglija je carino 12 krat zvišala, Jugoslavija 13

krat, Rumunija 5 krat, Španija 5 krat, ruske obrobne države 6 krat, Ogrska več kot 4 krat, Češkoslovaška in Italija 3 krat, Nemčija in Francija 2 krat, samo Avstrija je ostala pri predvojni zaščitni carini v višini šestih zlatih kron. Proti preveliki produkciji si pomagajo države tudi z omejitvijo nasadov, v čemur je najdalje šla Italija.

Trgovci, industriji, obrtniki! Oglasite v Trgovskem listu!

DR. MIROSLAV LUKAN

konces. pravni zastopnik v vseh panogah državne uprave, posredovalnice privatnih poslov, informacijski biro

naznanja

da je prešell svojo pisarno na Dunajsko cesto 29/I. v hišo Gospodarske zveze.

Brodarsko akcionarsko društvo
Sedi: Beograd „OCEANIA“ Savateljstvo: Sušak
Glavno odpravništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga
Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega 1. meseca
„Šibenika“	4.
„Sušaka“	10.
„Trsta“	18.

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelono, Valencijo, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Teneriffe in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstdnevna trgovska proga za Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruže za: Patras, Kalamata, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

Zakaj Ker je bil Dunajski jesenski sejem 1925 tako uspešen? na Dunaju, trgovskem središču srednje Evrope, ponudi 7000 razstavljalcev svoje izdelke v največji izbiri in po najnižjih cenah!

Zato obiščite

10. DUNAJSKI MEDNARODNI SEJEM

od 7. do 13. marca 1926.

Posebne prireditve:

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles.

Elektrika v poljedelstvu.

Lovska razstava.

Razstava hranil in nasladil.

NIKAKEGA VIZUMA ZA POTNI LIST!

S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prehod čez mejo! Vozne olajšave na jugoslovanskih in avstrijskih železnicah kakor tudi na Donavi.

Pojasnila vseh vrst in sejmske izkaznice se dobe pri **Wiener Messe A. G., Wien VII**

in pri častnih zastopstvih v LJUBLJANI:

Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4,

Zveza za tujski promet, Aleksandrova cesta 8,

Jesip Zidar, Dunajska cesta 31.

KJE SE KUPI?
Le pri tvrdki **Josip Petelinc** Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk **Grizner - Adler - Phonix**. Isotom posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermena, pnevmatika. Pouk o vezanju na stroj brezplačen! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje moko in

deželne pridelke

raznoverstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

šave z električnim

obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Trgovci! Obrtniki!

Pri tvrdki

JOSIP PETELINC LJUBLJANA

blizu rešernovega spomenika, ob vodi dobite vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje na veliko in malo po najnižji dnevni ceni.

Širite „Trgovski list“!

GROM

D. Z. O. Z.

carinsko posredniški in spedijski bureau

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 41

Nastov brzojavkam:

„GROM“

Telefon interurban

štev. 454

Podružnice: **MARIBOR, JESENICE, RAKEK.**

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod najkulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

MOTOCIKLI B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovsko polovanje. Nove znižane cene za 1926. **Jugo-Auto Ljubljana** Tel. 256

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. č. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna književnica.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenske Konjice, Pravalje.

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

Kapital in rezerve Din 19,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458